

Opgave 3 – Vikingen op IJsland

Bij deze opgave horen de bronnen 5 tot en met 7.

Gebruik bron 5 en het kaartenkatern.

De Vikingen trokken vanuit Noorwegen naar IJsland, omdat het in Noorwegen lastig werd om nog geschikte landbouwgrond te maken.

- 2p **10** Geef twee fysisch geografische oorzaken waardoor het in Noorwegen lastig is om geschikte landbouwgrond te maken.

Gebruik het kaartenkatern.

Nergens op de Midden-Atlantische rug produceren vulkanen zoveel dunne en vloeibare lava als op IJsland.

- 3p **11** Geef
- het begrip waarmee de plaatbeweging in IJsland wordt aangeduid;
  - de naam van het gesteente waaruit IJsland vooral bestaat;
  - met een aanwijzing uit het kaartenkatern de oorzaak waardoor op IJsland zo veel dunne en vloeibare lava wordt geproduceerd.

Gebruik de bronnen 5 en 6.

In het jaar 1104 maakten de Vikingboeren een grote uitbarsting van de vulkaan Hekla mee.

- 2p **12** Geef de oorzaak waardoor de Vikingboeren in het noorden van IJsland van deze vulkaanuitbarsting
- op korte termijn hinder ondervonden;
  - op lange termijn profiteerden.

Gebruik de bronnen 5 en 7.

Aan het einde van de middeleeuwen namen de opbrengsten uit de landbouw door overbeweiding en overbegrazing af. Deze overbeweiding en overbegrazing waren een gevolg van een combinatie van een natuurlijke en een menselijke oorzaak.

- 2p **13** Welke twee oorzaken zijn dit?